

Teisininko profesijos - Ispanija

Ispanijoje teisininko profesijos atstovai dalyvauja taikant teisę, todėl teisininkais gali dirbti tik specialų teisinį išsilavinimą turintys asmenys.

[Teisėjai ir vyresnieji teisėjai](#)

[Prokurorai](#)

[Teismo registruotojai](#)

[Advokatai](#)

[Teisiniai konsultantai](#)

[Notarai](#)

[Registruotojai](#)

[Teisiniai atstovai](#)

[Konsultantai darbo teisės ir socialinės apsaugos klausimais](#)

Teisininko profesijos. Įžanga

Ispanijoje teisininko profesijos atstovai dalyvauja taikant teisę, todėl teisininkais gali dirbti tik specialų teisinį išsilavinimą turintys asmenys.

Pagrindinės teisininko profesijos Ispanijoje yra prokurorai (*fiscales*), teisėjai (*jueces*), vyresnieji teisėjai (*magistrados*), advokatai (*abogados*), notarai (*notarios*), teismo registruotojai (*letrados de la administración de justicia*), žemės ir įmonių registruotojai ir teisiniai atstovai (*procuradores*).

Teisėjai ir vyresnieji teisėjai

Organizacinė sistema

Teisingumas kyla iš tautos, jį karaliaus vardu vykdo teisminių institucijų teisėjai ir vyresnieji teisėjai. Tik teisėjai gali vykdyti teisingumą, t. y. tik jie gali priimti teismo sprendimus ir užtikrinti jų vykdymą.

Teisėjai yra nepriklausomi nuo kitų valstybės institucijų ir vadovaujasi tik Konstitucija ir įstatymais.

Dirbti teisėju priimama pagal **nuopelnus ir gebėjimus**. Atrankos procesas yra objektyvus ir skaidrus, juo garantuojamos vienodos galimybės visiems kriterijus atitinkantiems, reikalingų įgūdžių, profesinę kompetenciją ir kvalifikaciją dirbti teisėju turintiems asmenims.

Konstituciniame teisminių institucijų įstatyme išskirtos trys teisėjų kategorijos:

- aukščiausiojo teismo teisėjas (*magistrado del Tribunal Supremo*),
- vyresnysis teisėjas (*magistrado*),
- teisėjas (*juez*).

Daugiausia kandidatų yra į teisėjo vietą. Pagal konstitucinį teisminių institucijų įstatymą asmuo, norintis tapti teisėju, privalo išlaikyti konkursinį teisės absolventams skirtą egzaminą ir baigti teisės mokslus teisės mokykloje (*Escuela Judicial*).

Teisėjais taip pat galima tapti kandidatuoju į vyresniųjų teisėjų ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų vietas, tačiau šių kategorijų kandidatų būna mažiau.

Aukščiausiojo Teismo teisėjus skiria Generalinė teisminių institucijų taryba (*Consejo General del Poder Judicial*) – šias pareigas gali užimti vyresnieji teisėjai, turintys ne mažiau kaip 15 metų darbo patirtį (iš jų 10 metų kaip vyresniojo teisėjo). Penktadalis Aukščiausiojo teismo teisėjų skiriama iš pripažintą kompetenciją turinčių teisininkų, kurių darbo patirtis – ne mažiau kaip 15 metų.

Pareigos ir užduotys

Teismai ir tribunolai nagrinėja tik tas bylas, kurios jų jurisdikcijai priskirtos pagal Konstitucinį teisminių institucijų įstatymą arba kuriais nors kitais teisės aktais.

Informacija apie įvairias jurisdikcijas pateikta skyriuje „Ispanijos teismai“.

Vykdydami teisminę valdžią teisėjai ir vyresnieji teisėjai veikia nepriklausomai nuo visų kitų teisminių institucijų ir jų valdymo organų.

Teisėjai ir vyresnieji teisėjai gali būti traukiami baudžiamojon arba civilinėn atsakomybėn įstatymuose nustatytais atvejais ir tvarka, pagal Konstitucinį teisminių institucijų įstatymą jiems keliamos drausminės bylos.

Daugiau informacijos pateikiama [Generalinės teisminių institucijų tarybos](#) interneto svetainėje.

Prokurorai

Organizacinė sistema

Prokuratūra (*Ministerio Fiscal*) yra konstitucinės svarbos institucija, turinti juridinio asmens statusą. Funkciniu požiūriu teisminių institucijų sistemoje ji veikia savarankiškai. Prokuratūra vykdo funkcijas per savo struktūras pagal veiklos bendrumo, hierarchinio pavaldumo ir – visais atvejais – teisėtumo ir nešališkumo principus.

Generalinis prokuroras (*Fiscal General del Estado*) yra Prokuratūros vadovas ir atstovauja Prokuratūrai visoje Ispanijoje. Jis duoda reikalingus nurodymus ir instrukcijas dėl institucijos veiklos bei vidaus darbo tvarkos ir apskritai vadovauja prokuratūrai ir ją prižiūri.

Prokurorai yra valstybės tarnautojai. Jie turi turėti teisės magistro arba daktaro laipsnį ir išlaikyti konkursinį egzaminą. Organizaciniu požiūriu jie yra pavaldūs Generalinei prokuratūrai ir atitinkamoms autonominių sričių Prokuratūroms.

Pareigos ir užduotys

1978 m. Ispanijos Konstitucijos 124 straipsnyje nustatyta, kad „prokuratūros užduotis, nepažeidžiant kitiems organams pavestų funkcijų, – *ex officio* arba suinteresuotiesiems asmenims paprašius, skatinti teisingumo vykdymą ginant teisės normas, įstatymuose įtvirtintas piliečių teises ir viešuosius interesus, taip pat saugoti teismų nepriklausomumą ir siekti, kad juose būtų ginami socialiniai interesai“.

Be kita ko, prokurorai vykdo šias funkcijas:

- užtikrina, kad teisminių institucijų funkcijos būtų vykdomos efektyviai, laikantis teisės aktų ir juose nustatytų terminų, jei reikia, imantis reikiamų veiksmų, taikant apeliacines procedūras ir kitas priemones;
- dalyvauja baudžiamosiose bylose ir užtikrina, kad teisminė institucija imtųsi reikiamų apsaugos priemonių ir atliktų faktinių aplinkybių tyrimus;

- dalyvauja teisės aktuose nustatytuose civiliniuose procesuose, jeigu jie gali daryti poveikį viešajam interesui, nepilnamečių interesams, neįgaliesiems ar pažeidžiamiausiems asmenims, kol ims veikti įprastas atstovavimo mechanizmas;
- bylose, susijusiose su nepilnamečių baudžiamąja atsakomybe, vykdo atitinkamuose teisės aktuose jiems pavestas funkcijas ir gina nepilnamečių interesus.

Daugiau informacijos pateikiama [Prokuratūros](#) interneto svetainėje.

Teismo registratoriai

Organizacinė sistema

Teismo registratoriai sudaro aukštesniąją administracinės teisingumo sistemos struktūrą. Jie yra Teisingumo ministerijai pavaldūs valstybės tarnautojai ir veikia pagal jiems suteiktus įgaliojimus.

Teismo registratoriai privalo turėti teisinį išsilavinimą, išlaikyti konkursinį egzaminą, po kurio privalo baigti Teisės studijų centro (*Centro de Estudios Jurídicos*) rengiamus kursus, į kuriuos taip pat priimama konkursinio egzamino tvarka.

Teismo registratoriai hierarchiniu požiūriu yra atskira Teisingumo ministerijai ir kiekvieno aukštesniojo teismo administratoriams (*Secretarios de Gobierno*) pavaldi struktūra. Teismo registratoriams iš esmės taikomos tokios pačios taisyklės dėl pareigų nesuderinamumo ir draudimų kaip ir teisėjams.

Pareigos ir užduotys

Į teismo registratorių funkcijas įeina pareiga užtikrinti, kad būtų laikomasi visų teisėjų arba teismų, už kuriuos jie yra atsakingi, sprendimų. Tvirtindami teismo dokumentų autentiškumą jie privalo visą laiką laikytis teisėtumo, nešališkumo, savarankiškumo ir nepriklausomumo principų, o vykdydami visas kitas savo funkcijas – veiklos bendrumo ir hierarchinio pavaldumo principų.

Teismo registratoriai atsakingi už dokumentų tvarkymą ir saugojimą. Jie privalo registruoti teismo sprendimus, taip pat atsako už teismo proceso inicijavimą, tinkamą eigą ir teismo darbuotojų valdymą. Į jų pareigas taip pat įeina bendradarbiavimas su kitomis institucijomis bei viešojo administravimo įstaigomis, taip pat teismo statistinės informacijos rengimas.

Daugiau informacijos apie Ispanijos teismų darbuotojus pateikta:

- [Teismo registratoriai \(letrados de administración de justicia\)](#)
- [Procedūrų tarpininkai \(gestores procesales\)](#)
- [Teisinių dokumentų tvarkytojai \(tramitadores procesales\)](#)
- [Teismo asistentai \(auxilio judicial\)](#)

Teisininko profesijų organizacinė sistema

Advokatai

Advokatai yra nepriklausomi laisvosios profesijos atstovai, teikiantys paslaugas visuomenei. Jie nėra valstybės tarnautojai ir advokato praktika verčiasi laisvos ir sąžiningos konkurencijos pagrindu (Bendrojo Ispanijos advokatų statuto (*Estatuto General de la Abogacía Española*) 1 straipsnis).

Pagrindinė advokatų funkcija yra konsultuoti ir ginti šalis visų rūšių teismo procesuose, konsultuoti teisiniais klausimais, atstovauti savo klientams, išskyrus atvejus, kai pagal įstatymą šią funkciją pavedama vykdyti kitų profesijų atstovams.

Norėdamas dirbti advokatu asmuo privalo:

- turėti Ispanijos arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės arba valstybės, kuri yra 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo šalis, pilietybę;
- būti pilnamečiu ir dėl jokių priežasčių neturėti apribojimų verstis advokato praktika;
- būti kvalifikuotas advokatas arba turėti Ispanijoje įgytą teisės laipsnį (tais atvejais, kurie nėra reglamentuojami 2006 m. spalio 30 d. įstatymu Nr. 30/2006 dėl advokato arba teisinio atstovo profesijos įgijimo ir atitinkamais įgyvendinimo teisės aktais) arba lygiavertį pagal galiojančias taisykles oficialiai patvirtintą užsienyje įgytą laipsnį;
- jei nori vykdyti veiklą visoje Ispanijoje, būti apylinkės, kurioje yra vienintelė arba pagrindinė profesinės veiklos vieta, advokatų asociacijos (*Colegio de Abogados*) nariu.

Už suteiktas paslaugas advokatams mokamas **atlyginimas** (fiksotas atlyginimas, valandinis atlyginimas arba periodinės išmokos). Dėl atlyginimo dydžio klientas ir advokatas gali susitarti laisvai, jei tai neprieštaruja profesinės etikos kodeksui arba sąžiningos konkurencijos taisyklėms.

Daugiau informacijos pateikiama [Ispanijos generalinės advokatų tarybos](#) interneto svetainėje.

Teisinių duomenų bazės

- Teisės aktai: [Oficialusis leidinys](#).
- Teismų praktika: [Teisinės dokumentacijos centras](#).

Ar šiomis teisinių duomenų bazėmis galima naudotis nemokamai?

Taip, jomis galima naudotis nemokamai.

Teisiniai konsultantai

Žr. skyrių „Advokatai“.

Notarai

Organizacinė sistema, pareigos ir užduotys

Notarai vykdo dvi viena nuo kitos neatskiriamas funkcijas: jie yra valstybės pareigūnai ir teisės specialistai, kurių pagrindinė viešoji funkcija – tvirtinti teisinius dokumentus ir kitus neteisminius dokumentus; šiuos dokumentus jie privalo parengti pagal šalių pageidavimus ir teisės aktų nuostatas – šias nuostatas notarai aiškina ir informuoja šalis apie jų pasekmes.

Tai, kad notaras yra valstybės pareigūnas, reiškia, kad notaro patvirtinti arba sertifikuoti dokumentai, priklausomai nuo dokumento pobūdžio, (notariniai aktai – *escrituras publicas*; komerciniai susitarimai – *pólizas mercantiles*; arba nuorašai, kurių autentiškumas patvirtintas, – *testimonios*) turi specialų teisminį arba neteisminį poveikį.

Visi Ispanijos notarų funkcijų aspektai yra griežtai reglamentuojami (notarus skiria Teisingumo ministerija; notarai skiriami konkursinių egzaminų tvarka; vietų skaičius yra ribotas; atlyginimą honorarų forma nustato vyriausybė; reglamentuojamas išėjimas į pensiją, drausminės priemonės). Notarai pareigose paaukštinami remiantis darbo stažu arba konkurso tvarka; konkursą organizuoja Teisingumo ministerija.

Konkurse notaro vietai užimti gali dalyvauti tik teisinį išsilavinimą turintys arba teises podiplomines studijas baigę asmenys.

Notarai vienijasi į notarų asociacijas (*Colegios Notariales*). Po vieną asociaciją veikia kiekvienoje autonominėje srityje, o asociacijų veiklą koordinuoja Generalinė notarų taryba (*Consejo General del Notariado*); jai tam tikrus priežiūros įgaliojimus yra suteikusi valstybė.

Notarai yra tiesiogiai pavaldūs Teisingumo ministerijos Registrų ir notarų generaliniam direktoratui (*Dirección General de los Registros y del Notariado*), kuris yra atsakingas už notarų paslaugų tikrinimą ir stebėseną.

Daugiau informacijos pateikiama Generalinės notarų tarybos interneto svetainėje (www.notariado.org).

Kitos teisininko profesijos

Registratoriai

Žemės, įmonių ir kilnojamojo turto registruose viešai registruojamos tam tikros juridinės teisės, svarbų poveikį *erga omnes* turintys dokumentai arba aktai. Tai leidžia užtikrinti dokumentų teisėtumą, teisingumą, išsamumą ir tikslumą. Vadinasi, turimoms teisėms įrodyti nebereikalingos jokios kitos garantijos (nuosavybės teisių aktai, garantijos ir pan.); taigi, tokia sistema yra saugesnė ir ekonomiškai efektyvesnė, nes pagal ją sumokamas tik vienkartinis registracijos mokestis, registracija įsigalioja iš karto ir galioja visą laiką.

Žemės, įmonių ir kilnojamojo turto registratoriai yra valstybės pareigūnai, atsakingi už Ispanijos žemės, įmonių ir turto registrų tvarkymą. Registratoriai yra ir valstybės pareigūnai, ir teisės specialistai: už savo veiklą atsako patys, vykdo tam tikras įstatymais, pirmiausia hipotekos, įmonių ir administracinės teisės aktais, pavestas viešąsias funkcijas; pagal savo kaip valstybės pareigūnų kompetenciją, vadovaudamiesi Hipotekos įstatymu (*Ley Hipotecaria*), vykdo administracinės teisės aktais suteiktus įgaliojimus.

Vyriausybė reglamentuoja visus pareigų skyrimo, vietų skaičiaus, atlyginimo, drausminių priemonių ir išėjimo į pensiją aspektus. Norėdami tapti registratoriais teisės studijų absolventai privalo dalyvauti valstybės organizuojamuose konkursuose.

Registratoriaus atlyginimą honoraro forma nustato vyriausybė.

Žemės, įmonių arba kilnojamojo turto registratoriai yra Ispanijos nacionalinės registratorių asociacijos nariai (*Colegio Nacional de Registradores de España*); šiai asociacijai tam tikrus priežiūros įgaliojimus yra suteikusi valstybė.

Registratoriai yra tiesiogiai pavaldūs Teisingumo ministerijos Registrų ir notarų generaliniam direktoratui (*Dirección General de los Registros y del Notariado*), kuris yra atsakingas už registrų tikrinimą ir stebėseną.

Registratoriai vykdo šias funkcijas: klasifikuoja registrai, už kurį yra atsakingi, pateiktus dokumentus, konsultuoja visuomenę su registrais susijusiais klausimais ir suteikia galimybę susipažinti su vieša į registrus įtraukta informacija, prireikus tikrina, ar asmenys, prašantys leisti susipažinti su duomenimis, turi teisėtą interesą, ir deramai saugo neskelbtinus duomenis.

Daugiau informacijos pateikiama [Ispanijos nacionalinės registratorių asociacijos](#) interneto svetainėje.

Teisiniai atstovai

Teisiniai atstovai (*procuradores*) pagal jiems šiuo tikslu suteiktą įgaliojimą atstovauja šalims ir gina jų teises bei interesus teismuose, taip pat užtikrina, kad teismų ir šalių bendravimas būtų tinkamai patvirtinamas, ir atlieka visas kitas įstatymuose nustatytas pareigas.

Norint vykdyti teisinio atstovo veiklą reikia įgyti teisinio atstovo arba teismo teisinio atstovo kvalifikaciją (ši kvalifikacija reglamentuojama 2006 m. spalio 30 d. įstatymu Nr. 34/2006 dėl advokato arba teisinio atstovo profesijos įgijimo), tapti Teisinių atstovų asociacijos (*Colegio de Procuradores*) nariu, pateikti užstatą, duoti priesaiką arba patvirtinimą.

Teisiniai atstovai pavaldūs Teisinių atstovų asociacijai; Asociacijos valdymo organas užtikrina, kad nariai tinkamai vykdytų savo pareigas.

Atlyginimą honoraro forma iš anksto nustato Teisingumo ministerija.

Daugiau informacijos pateikiama [Ispanijos generalinės teisinių atstovų tarybos](#) interneto svetainėje.

Konsultantai darbo teisės ir socialinės apsaugos klausimais

Konsultantai darbo teisės ir socialinės apsaugos klausimais (*graduados sociales*) – tai specialistai, galintys dalyvauti teismuose, kai nagrinėjami darbo ir socialinės apsaugos klausimai.

Jie gali dalyvauti žemesnės ir aukštesnės instancijos teismų procesuose ir teikti apeliacinius skundus. Tačiau norint pateikti apeliaciją Aukščiausiajam teismui, reikalingas advokatas.

Ispanijoje šioje srityje dirba daugiau kaip 25 000 konsultantų. Jie talkina tiek įmonėms, tiek darbuotojams.

Svarbios nuorodos

[ISPANIJOS TEISINGUMO MINISTERIJA](#)

[ISPANIJOS GENERALINĖ TEISMINIŲ INSTITUCIJŲ TARYBA](#)

[ISPANIJOS PROKURATŪRA](#)

[ISPANIJOS NACIONALINĖ REGISTRATORIŲ ASOCIACIJA](#)

[ISPANIJOS GENERALINĖ ADVOKATŲ TARYBA](#)

[ISPANIJOS GENERALINĖ TEISINIŲ ATSTOVŲ TARYBA](#)

[ISPANIJOS GENERALINĖ NOTARŲ TARYBA](#)

[ISPANIJOS NACIONALINĖ REGISTRATORIŲ ASOCIACIJA](#)

[ISPANIJOS GENERALINĖ KONSULTANTŲ ASOCIACIJŲ TARYBA](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.